

Nadaljnje usposabljanje mentorjev

PROGRAM USPOSABLJANJA

1. Ime programa usposabljanja

Komunikacija in zaupanje v mentorskem odnosu

2. Namen programa usposabljanja

Na usposabljanju se bodo udeleženci seznanili z različnimi nivoji in veščinami komunikacije v mentorskem odnosu v kontekstu praktičnega izobraževanja. Usposobili se bodo za izbiro optimalnega načina komuniciranja v učnem procesu vključno s podajanjem povratnih informacij in pohval, reševanjem konfliktnih situacij ter vzpostavljanjem zaupanja v mentorskem odnosu z dijaki, vajenci in študenti.

3. Trajanje programa usposabljanja

Osem ur

4. Ciljna skupina programa usposabljanja

Usposabljanje je namenjeno mentorjem dijakom, vajencem in študentom, ki so vključeni v programe poklicnega in strokovnega izobraževanja. Priporočamo ga tudi drugim, ki se ukvarjajo z usposabljanjem na delovnem mestu (npr. odgovorni za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, kadrovske službe, vodstvo).

5. Izvajalci programa usposabljanja

Priporočamo, da ima izvajalec izobrazbo družboslovne smeri, pridobljeno po študijskih programih z pridobitev izobrazbe najmanj prve stopnje, vsaj tri leta delovnih izkušenj na področju usposabljanja z delom, pri čemer je mentoriral vsaj tri osebe, ter ustrezno pedagoško-andragoško znanje.

6. Kompetence programa usposabljanja

Udeleženec lahko razvije naslednje kompetence:

- sposobnost uporabe različnih tehnik komunikacije v kontekstu praktičnega izobraževanja v podjetju;
- sposobnost izbire optimalnega načina komunikacije glede na situacijo v učnem procesu;
- sposobnost podajanja pohval in konstruktivne povratne informacije za namen doseganja učnih ciljev;
- usposobljenost za postavljanje jasnih mej in dogovorov v kontekstu učnega procesa;
- sposobnost grajenja zaupanja v mentorskem procesu.

7. Učni cilji programa usposabljanja

Udeleženec:

- opiše pomen učinkovite komunikacije v kontekstu praktičnega izobraževanja;
- pojasni različne tehnike in njihovo uporabo glede na situacijo v mentorskem procesu;

poda primer jasne in iskrene pohvale ter opiše njen pomen;
obrazloži pomen konstruktivne kritike in jo na različne načine poda;
opiše in demonstrira podajanje celovite povratne informacije v mentorskem procesu;
opredeli namen dogovorov in postavljanja jasnih mej;
opiše pomen zaupanja v mentorskem odnosu;
predstavi različne tehnike za ustvarjanje zaupanja v mentorskem procesu.

8. Vsebina programa usposabljanja

Komunikacija njena vloga in pomen pri praktičnem izobraževanju
Različne tehnike komunikacije in prilagajanje glede na kontekst praktičnega izobraževanja v podjetju
Kako in zakaj pohvaliti dijaka, vajenca oziroma študenta
Pomen konstruktivne kritike v mentorskem in učnem odnosu
Tehnike za podajanje konstruktivne povratne informacije dijaku, vajencu oz. študentu
Kako učinkovito postaviti meje in sklepati jasne dogovore
Zaupanje, kako ga zgraditi in ohranjati

9. Priporočila za izvedbo programa usposabljanja

Priporočamo izvedbo v obliki krajših predavanj, kombiniranih z delom v manjših skupinah in diskusijo.

Pripravili Tina Kastelic, Darko Mali in Simona Knavs

Nadaljnje usposabljanje mentorjev

PROGRAM USPOSABLJANJA

1. Ime programa usposabljanja

Učinkovit mentorski proces

2. Namen programa usposabljanja

Na usposabljanju se bodo udeleženci seznanili s pomenom mentorskega procesa in vlogo mentorja dijakom, vajencem in študentom v poklicnem in strokovnem izobraževanju. Usposobili se bodo za načrtovanje, prilagajanje, spremljanje in evalviranje mentorskega procesa za namen dviga kakovosti učenja na delovnem mestu.

3. Trajanje programa usposabljanja

Osem ur

4. Ciljna skupina programa usposabljanja

Usposabljanje je namenjeno mentorjem dijakom, vajencem in študentom, ki so vključeni v programe poklicnega in strokovnega izobraževanja. Priporočamo ga tudi drugim, ki se ukvarjajo z usposabljanjem na delovnem mestu (npr. odgovorni za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, kadrovske službe, vodstvo).

5. Izvajalci programa usposabljanja

Priporočamo, da ima izvajalec izobrazbo družboslovne smeri, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe najmanj prve stopnje, vsaj tri leta delovnih izkušenj na področju usposabljanja z delom, pri čemer je mentoriral vsaj tri osebe, ter ustrezno pedagoško-andragoško znanje.

6. Kompetence programa usposabljanja

Udeleženec lahko razvije naslednje kompetence:

- usposobljenost za načrtovanje in prilagajanje mentorskega procesa v kontekstu praktičnega izobraževanja v podjetju;
- usposobljenost za spremljanje mentorskega procesa v praktičnem izobraževanju;
- sposobnost vodenja mentorskega procesa z zgledom;
- sposobnost identifikacije in prenosa vrednot na dijake, vajence oz. študente;
- sposobnost refleksije in nadgradnje lastnega vedenja.

7. Učni cilji programa usposabljanja

Udeleženec:

- opiše sestavine procesa mentorstva in njihovo vključevanje v lastno delo in proces mentorstva;
- opredeli ključne mentorske veščine in pojasni proces njihovega razvoja;
- definira celovit končni cilj mentorskega odnosa v okviru praktičnega izobraževanja v podjetju;
- opredeli svojo vlogo mentorja dijaku, vajencu oz. študentu s strokovnega in socialnega vidika;
- opiše lastne vrednote, vrednote družbe in vlogo mentorja pri prenosu vrednot na mlade;

obrazloži psihološki model za refleksijo lastnih vedenj;
opravi samorefleksijo in določi področja lastnega razvoja;
opiše proces prenosa celotnega obsega znanj na dijake, vajence oz. študente.

8. Vsebina programa usposabljanja

Pomen mentorskega procesa in vloga mentorja v okviru praktičnega izobraževanja v delovnem procesu
Kako določiti ključne kriterije za učinkovit mentorski proces
Definiranje celovitega končnega cilja mentoriranja v kontekstu učenja z delom
Kako spremljati kriterije za doseg učnih ciljev in o tem komunicirati z dijaki, vajenci in študenti
Opredelitev vrednot (lastnih, družbenih), potek prenosa vrednot in vloga zgleda v tem procesu
Samorefleksija in metapogled na mentorski proces

9. Priporočila za izvedbo programa usposabljanja

Priporočamo izvedbo v obliki krajših predavanj, kombiniranih z delom v manjših skupinah in diskusijo.

Pripravili Tina Kastelic, Darko Mali in Simona Knavs

Nadaljnje usposabljanje mentorjev

PROGRAM USPOSABLJANJA

1. Ime programa usposabljanja

Priprava načrta izvajanja vajeništva

2. Namen programa usposabljanja

Namen je usposobiti mentorje za:

dogovarjanje z organizatorji praktičnega usposabljanja z delom na šolah o načinu medsebojnega sodelovanja, usklajevanju poteka izobraževanja v šoli in usposabljanja v podjetju ter o delitvi vlog in odgovornosti za doseganje učnih izidov ter za načrtovanje operativnih učnih ciljev v načrtu izvajanja vajeništva do vmesnega preizkusa oz. zaključnega izpita.

3. Trajanje programa usposabljanja

Osem ur

4. Ciljna skupina programa usposabljanja

Usposabljanje je namenjeno usposobljenim mentorjem, ki bodo pripravljali dokumentacijo za vajeništvo.

5. Izvajalci programa usposabljanja

Priporočamo, da imajo izvajalci izobrazbo pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe najmanj prve stopnje, vsaj tri leta delovnih izkušenj na področju usposabljanja z delom ter ustrezno pedagoško-andragoško znanje.

6. Kompetence programa usposabljanja

Udeleženec lahko razvije naslednje kompetence:

sposobnost členjenja konkretnih delovnih oz. tehnoloških postopkov, delovnih procesov ali faz dela glede na izobraževalni program oz. poklic in njihovega povezovanja z zapisi v katalogih praktičnega usposabljanja, izpitnih katalogih ali poklicnih standardih za opredelitev in uskladitev ciljev praktičnega usposabljanja z delom;

sposobnost komuniciranja in dogovarjanja s predstavnikom šole pri načrtovanju in usklajevanju delovnih procesov s procesom izobraževanja v okviru časovne razporeditve v načrtu izvajanja vajeništva ter sposobnost poročanja šoli o doseganju ciljev.

7. Učni cilji programa usposabljanja

Udeleženec:

na spletu najde aktualne dokumente za izvedbo praktičnega usposabljanja z delom in za pripravo načrta izvajanja vajeništva,
opiše predpisane sestavine načrta izvajanja vajeništva,
pojasni namen priprave načrta izvajanja vajeništva,
pregleda katalog praktičnega usposabljanja in izpitni katalog svojega strokovnega področja ter oceni, v kolikšni meri se dejavnost organizacije ujema z operativnimi učnimi cilji v katalogu praktičnega usposabljanja in cilji zaključnega izpita,
pojasni načine doseganja izbranih operativnih učnih ciljev iz kataloga praktičnega usposabljanja,
pripravi in razloži svoj predlog delitve odgovornosti za rezultate učenja ter predlaga izvedbo po letnikih,
za izbrane operativne učne cilje določi načine spremljanja in oblikuje kriterije vrednotenja,
pripravi in opiše primere nalog za vmesni preizkus na podlagi doseganja predvidenih operativnih učnih ciljev iz kataloga praktičnega usposabljanja in dejavnosti delodajalca.

8. Vsebina programa usposabljanja

Kateri dokumenti so povezani z vsebino praktičnega usposabljanja z delom?

- poklicni standard
- predmetnik izbranega izobraževalnega programa srednjega poklicnega izobraževanja
- katalog praktičnega usposabljanja
- izpitni katalog
- vajeniška pogodba
- načrt izvajanja vajeništva
- vajeniški dnevnik

Kako mentor naredi analizo delovnih procesov oz. postopkov v organizaciji in jih poveže z operativnimi učnimi cilji, ki so opredeljeni v katalogu praktičnega usposabljanja?

Kako se mentor z organizatorjem praktičnega usposabljanja z delom na šoli dogovori o operativnih učnih ciljih, ki jih bo vajenec dosegal pri delodajalcu oz. v šoli?

Kako mentor racionalno pripravi načrt izvajanja vajeništva ter poveže načrtovanje, izvajanje in vrednotenje doseganja operativnih učnih ciljev?

Kako mentor postopno prenaša odgovornost za doseganje operativnih učnih ciljev na vajenca?

Kako mentor pripravlja vajenca na vmesni preizkus in zaključni izpit?

9. Priporočila za izvedbo programa usposabljanja

Program se izvaja v obliki delavnice.

Kandidati uporabljajo veljavne predpise in dokumentacijo ter pripravijo individualne primere načrta izvajanja vajeništva za izbrani poklic do ravni, da se lahko suvereno dogovorijo s predstavniki šole o izvajanju praktičnega usposabljanja pri delodajalcu.

Pripravili Barbara Krajnc, Darko Mali in Simona Knavs

Nadaljnje usposabljanje mentorjev

PROGRAM USPOSABLJANJA

1. Ime programa usposabljanja

Kako dijake in vajence pripraviti na vmesni preizkus?

2. Namen programa usposabljanja

Na usposabljanju se bodo udeleženci seznanili s postopkom priprave in izvedbe ter predpisi, ki urejajo izvajanje vmesnih preizkusov za dijake in vajence srednjega poklicnega izobraževanja. Usposobili se bodo za izbiro delovnih nalog in oblikovanje kriterijev za vrednotenje kakovosti izvedbe delovnega opravila v okviru vmesnega preizkusa. Posvetili se bodo tudi ustrezni pripravi dijaka oz. vajenca, ureditvi varnega delovnega okolja in sodelovanju z nadzorniki vmesnega preizkusa.

3. Trajanje programa usposabljanja

Osem ur

4. Ciljna skupina programa usposabljanja

Usposabljanje je namenjeno mentorjem dijakom in vajencem, ki so vključeni v programe srednjega poklicnega izobraževanja, ter nadzornikom pri vmesnih preizkusih. Priporočamo ga mentorjem, ki imajo dijake in/ali vajence v 1. ali 2. letniku, in drugim, ki se ukvarjajo z usposabljanjem na delovnem mestu (npr. odgovorni za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, kadrovske službe, vodstvo).

5. Izvajalci programa usposabljanja

Priporočamo, da imajo izvajalci izobrazbo pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe najmanj prve stopnje, vsaj tri leta delovnih izkušenj na področju usposabljanja z delom ter ustrezno pedagoško-andragoško znanje.

6. Kompetence programa usposabljanja

Udeleženec lahko razvije naslednje kompetence:

- usposobljenost za učinkovito pripravo dijakov in vajencev na vmesni preizkus;
- usposobljenost za sodelovanje pri izboru delovnih nalog in kriterijev opazovanja na vmesnem preizkusu;
- sposobnost uporabe dokumentacije;
- usposobljenost za prilagajanje v različnih situacijah pri izvedbi vmesnih preizkusov;
- sposobnost reflektiranja lastnega delovanja glede na opredeljene naloge in vlogo.

7. Učni cilji programa usposabljanja

Udeleženec:

našteje predpise, ki urejajo izvajanje vmesnih preizkusov;
opiše vsebino opredelitev vmesnih preizkusov v predpisih;
našteje glavne akterje pri vmesnih preizkusih in opiše njihove naloge;
pojasni pomen sodelovanja z zbornico in nadzornikom;
opiše proces izvedbe vmesnih preizkusov;
pojasni pomen in način uporabe spremne dokumentacije pri vmesnih preizkusih;
opiše načine upoštevanja varnostnih predpisov;
pojasni pomen priprave dijakov in vajencev na vmesni preizkus;
opiše primere aktivnosti, namenjene pripravi dijakov in vajencev na vmesni preizkus;
opiše usmeritve za izbiro delovnih opravil za vmesni preizkus in za pripravo kriterijev opazovanja.

8. Vsebina programa usposabljanja

Namen vmesnega preizkusa
Podlage za izvedbo vmesnega preizkusa
Sodelujoči in njihova vloga pri vmesnem preizkusu (vajenec/dijak, mentor, nadzornik)
Kraj, trajanje in potek vmesnih preizkusov
Kriteriji opazovanja dijaka/vajenca in podajanje povratne informacije
Kako naj mentor izbere primerno delovno opravilo za dijaka/vajenca na vmesnem preizkusu in primeri delovnih opravil za posamezne izobraževalne programe
Pomen varnostnih predpisov na vmesnem preizkusu

9. Priporočila za izvedbo programa usposabljanja

Priporočamo izvedbo v obliki krajših predavanj, kombiniranih z delom v manjših skupinah in diskusijo.

Pripravili Ana Žemva Novak, Darko Mali in Simona Knavs